

Scholten, Peter (ed.). *Introduction to Migration Studies: An Interactive Guide to the Literatures on Migration and Diversity*. Springer, IMISCOE Research Series, 2022. 500 s. ISBN 978-3-030-92377-8 (eBook)

Kniha *Introduction to Migration Studies: An Interactive Guide to the Literatures on Migration and Diversity* je společným dílem několika autorů pod vedením editora Petera Scholtena, kteří zaměřili svoji pozornost na zachycení všech možných úhlů pohledu na migraci v dnešním světě a z nich vycházející výzvy a koncepty. Kniha vyšla v roce 2022 ve vydavatelství Springer jako „Open Access“. Zároveň se jedná o knihu, která vzešla ze série IMISCOE. IMISCOE představuje největší odbornou síť spolupracovníků na migraci a diverzitu ve světě. Kniha byla vydaná pod odborným dohledem komise této sítě, což zaručuje kvalitu obsahu.

Migrace zůstává významným fenoménem lidské společnosti, který od roku 2014 nabyl ještě více na své důležitosti a rezonuje především na evropském kontinentu, jenž od roku 2014 čelí migračním vlnám jako následkům „arabského jara“ či momentálně migraci spojené s válkou na Ukrajině. Zároveň je důležité mít na paměti, že díky konceptu a fungování dnešní Evropské unie existuje i vnitřní migrace mezi členskými státy a že migrace nemusí vždy souviset s válkou jako takovou. Vnitřní migrace má avšak jiné „push“ faktory než migrace ze států mimo Evropskou unii.

Recenzovaná kniha poskytuje úvod do meta-teorií, konceptů a metodologických přístupů týkajících se různých aspektů migrace a s migrací spojených fenoménů a výzev. Kniha je logicky strukturovaná a jednotlivé kapitoly na sebe navazují tak, aby čtenář postupně akumuloval získané vědomosti. Obsah začíná úvodem do migračních studií a pokračuje konceptuálními přístupy k migraci, jejím formám a hnacím silám. V druhé části najdeme několik průřezových témat, která s migrací úzce souvisí a nabízí studentům či badatelům širší pohled na výzkum migrace. Jedná se o témata jako je gender a migrace, migrace životního stylu, studentská mobilita a migrace nebo pracovní migrace a digitální migrace. Druhá část tedy naznačuje, že kniha neobsahuje pouze tradiční přístupy, ale rozšiřuje svůj obsah o relevantní témata 21. století, viz digitální či studentská migrace. Zahrnje však také tradiční témata jako humanitární migrace a obecně hnací faktory migrace či způsoby migrační infrastruktury.

Třetí kapitola v sobě ukrývá konceptuální přístupy k následkům migrace. Zde najdeme podkapitoly týkající se hostitelských států, integrace nebo také měst, která lze označit jako centra migrace.

Ve čtvrté a páté kapitole se můžeme dočíst o migraci a jejím současném vývoji, ale především o migraci jako politickém tématu a společenském diskursu. Autoři představují způsoby, kterými lze zkoumat migraci z pohledu hostitelských států, jejich legislativ, občanství a sociálního přijetí. Právě veřejný názor na migraci je důležitým aspektem posledních let v rámci národních politik po celém světě. Poslední sekce zároveň otevírá pomyslné dveře do kapitoly šesté, neboť se zabývá indikátory migračních politik. Následující šestá kapitola pak čtenáře seznamuje s metodickými možnostmi jak migrační výzvy zkoumat, ať už z hlediska kvantitativního, či kvalitativního. Jak bylo řečeno v úvodu, text je logicky strukturován, a proto je vhodné, že po seznámení s různými druhy migrace autoři nabízí i přehled o nástrojích zkoumání migrace, čímž mohou inspirovat studenty či vědce.

Dalším významným prvkem knihy jsou zdroje, se kterými autoři pracují a které v knize uvádějí. Čtenář může na základě vlastní preference dané zdroje vyhledat a prohloubit si tak své vlastní znalosti. Knihu lze tedy vnímat jako interaktivního průvodce, který pracuje a propojuje různé online i tištěné zdroje.

V knize však shledávám i jeden nedostatek. V některých pasážích působí až moc jako „Introducti-

on“ (úvod) do migračních studií, tj. některé sekce jsou velmi strohé a budou vyžadovat výše zmíněnou práci s dalšími zdroji, aby čtenář získal relevantní znalosti k uchopení pojednávaného tématu jako celku. Knihu je tedy třeba brát jako kvalitní zdroj základních informací, pro studenty může sloužit jako hlavní vodítka a úvod do migračních studií, vést je k tomu, aby pochopili, že migrace není spojená pouze s válečnými konflikty, ale že probíhá na každodenní bázi, a to i v rámci České republiky či Evropy, například i díky nástrojům 21. století, jako je IT technika.

Závěrem lze tvrdit, že kniha *Introduction to Migration Studies* je velmi zajímavým příspěvkem k rozvoji znalostí o migraci a s ní spojenými fenomény. Silnou stránkou knihy je široké představení jednotlivých konceptů s důrazem na ty relevantní i pro 21. století, a to představení velmi srozumitelné. Díky tomu nabízí kniha vodítka i pro další výzkumy a stává se výrazným referenčním bodem, který může poskytovat pomocná vysvětlení nejen pro studenty či postgraduální pracovníky, ale i pro tvůrce politik. V tomto ohledu lze knihu doporučit všem, kteří se zajímají o studium migrace, diversity související s migrací, a to nejen v krajinách třetího světa.

Ondřej Hýnek (Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave)